

נהלי כשרות לקייטרינג חיצוני

הרב משה כ"ץ

הקדמה

בעידן חברות הקייטרינג והמזון המוכן, נושא מעשי ויומיומי הוא הטיפול בשינוע האוכל והשימוש במטבח-קצה¹. חוסר המודעות הן לסוגיות ההלכתיות והן לבעייתיות היישומית של הדברים באירועים, גרם להפתעה כשהנושא תפס כותרות לפני כמה חודשים באירוע בבית הנשיא, ולהשלמת בירור הדברים בחרנו לגעת בנושא מהפן ההלכתי.

אמנם פרטי המקרה המדויקים נמצאים כרגע בחקירה משטרתית, אך על פי מה שפורסם באמצעי התקשורת עולה התמונה הבאה:

ביום העצמאות האחרון נערכה בבית הנשיא קבלת פנים לחיילים מצטיינים. האירוע כלל ארוחת צהריים שבה השתתפו החיילים ובני משפחותיהם עם קציני צה"ל ונבחרו הציבור.

המזון הוזמן מקייטרינג שיש לו הכשר רגיל של רבנות (לא מהדרין). הקייטרינג הביא את האוכל מהמטבח המרכזי שלו במרכז הארץ אל בית הנשיא לפני יום העצמאות, שם נשמר המזון במקררים. בבוקר יום העצמאות התגלה שאחד מהמקררים התקלקל ו-80 ק"ג של פרגיות שהיו מיועדות לסעודה נזרקו לפח. עובד המטבח פנה למחסנאי של הקייטרינג במטבח המרכזי על מנת שיפשיר עבור האירוע 80 ק"ג חדשים של פרגיות. במקביל, נסע עובד המטבח לאבו גוש ורכש שם את הבשר הנדרש. הוכחות לרכישה זו נמצאות בידי מחלקת ההונאה של רבנות הראשית. בשר זה הובא לבית הנשיא ללא כל סימון של כשרות. בשל כך, המשגיח בבית הנשיא ניסה לברר מה מקורו של הבשר. נאמר לו שהבשר הגיע מהמטבח המרכזי של הקייטרינג, ולכך התווסף אישורו של המחסנאי (יהודי שומר תורה ומצוות), שאכן הוצאה להפשרה כמות כזו של פרגיות בשעות הבוקר. המשגיח סמך על זכריו של המחסנאי ואישר את השימוש בבשר באירוע בבית הנשיא. בעקבות פרסום התקרית על ידי עיתון 'מעריב', נבדקו פרטי האירוע ע"י מחלקת הונאת הכשרות של הרבנות הראשית, ובעקבות ממצאי הבדיקה הוחלט להסיר את הכשרות מהקייטרינג.

1. בישול האוכל נעשה במטבח-האם של הקייטרינג. מטבח-הקצה נמצא במקום האירוע, ובו נעשית השלמת הבישול או הכנת האוכל לפני הגשתו במקום.

בניתוח המקרה מבחינה הלכתית ומעשית, עלינו להתייחס לכמה נושאים במקורותיהם ולהכיר את הנחיות הרבנות הראשית לישראל בנידון:

- א. נאמנות עובדי מטבח.
- ב. הובלת מוצרי מזון בידי גוי או בידי ישראל שאינו נאמן.

א. הגדרת אדם חשוד בענייני מאכלות

הכלל "עד אחד נאמן באיסורין" מופיע בש"ס במסכת גיטין (ב' ב') ובמסכת חולין (י' ב'). רש"י מסביר² "שהרי האמינה תורה כל אחד ואחד מישראל על הפרשת תרומה ועל השחיטה ועל ניקור הגיד והחלב". רש"י מוכיח³ מהפסוקים "ושחט את בן הבקר לפני ה', והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם"⁴, "וזבחת מבקרך ומצאנך אשר נתן ה' לך כאשר צויתך, ואכלת בשערך בכל אוות נפשך"⁵ כי הכהנים ואחרים יכולים לאכול בשר ששוחט האדם, ואין צורך שיהיו עדים על כך, "ולא הצריכה תורה עדים אלא לעונש ממון או מיתת בית דין ולערויות", הרי שהתורה האמינה לכל יהודי ויהודי בעדות בענייני איסור והיתר.

גם דברי רשב"ג⁶ "הלכות הקדש, תרומות ומעשרות הן הן גופי תורה ונמסרו לעמי הארץ" ומדייק רש"י⁷ "נמסרו לעמי הארץ, שלא מסרו לבית דין למנות שומרין לדבר, והאמינה תורה את כל אדם עליהן, והן הן גופי תורה, שחברים אוכלים פיתן וסומכין שניטל ממנו חלה ותרומה ומעשרות". לכן הדין פשוט שעד אחד נאמן באיסורים.

אך במשנה במסכת סוטה⁸ למדנו, שבימי רבי יוחנן כהן גדול לא היה צריך לשאול על הדמאי, אם הפירות והירקות מעושרים או לא, ומבאר הגמרא⁹ שרבי יוחנן גזר על הדמאי מעמי הארץ:

לפי ששלח בכל גבול ישראל וראה שאין מפרישין אלא תרומה גדולה בלבד, ומעשר ראשון ומעשר שני מקצתן מעשרים ומקצתן אין מעשרין. אמר להם: בני, בואו ואומר לכם: כשם שתרומה גדולה יש בה עוון מיתה, כך תרומת מעשר

2. גיטין ב' ב' ד"ה ומשני.

3. בחולין י' ב' ד"ה עד.

4. ויקרא א' ה'.

5. דברים יב' כא'.

6. שבת לב' א'.

7. שם עמ' ב' ד"ה ונמסרו.

8. מסכת סוטה פ"ט מ"י.

9. סוטה מח' א'.

וטבל יש בהן עוון מיתה. עמד והתקין להם: הלוקח פירות מעם הארץ יפריש מהן מעשר ראשון ומעשר שני, מעשר ראשון מפריש ממנו תרומת מעשר ונותנה לכהן, ומעשר שני עולה ואוכלו בירושלים.

מדברים אלו עולה, שכבר בימי בית שני התערערה נאמנותם של ישראל בענייני איסור והיתר, כפי שמסופר בסיפור דלעיל שלאחר בדיקת יוחנן כהן גדול התברר שצריך להפריש למרות שעד אחד נאמן, כי כבר לא ניתן לסמוך שיהודי מפריש תו"מ.

דוגמה אחרת לכך, מצאנו במשנה במסכת דמאי¹⁰: "המקבל עליו להיות נאמן, מעשר את שהוא אוכל ואת שהוא מוכר ואת שהוא לוקח, ואינו מתארח אצל עם הארץ". אם כן, כבר במשנה אנו מוצאים את ההבדל בין זה הנאמן לבין עם הארץ שאינו נאמן, ושנאמנות אדם צריך "לקבל" וטרם הקבלה הוא אינו נאמן.

בדורות שאחרי, עדיין בימי בית המקדש השני, במסכת עבודה זרה¹¹, מופיעה התייחסות של חשד ממש ביחס למוכרי מזון שאינו כשר, ולא רק חוסר נאמנות.

תנו רבנן: אין לוקחין ימ"ח מח"ג בסוריא. לא יין ולא מורייס ולא חלב, ולא מלח שלקונדריית ולא חילתית ולא גבינה אלא מן המומחה.

בסוריא, מסביר רש"י, היו חשודים החנוונים על מכירת דברים שלקחו מגויים ועל איסור "לפני עיוור לא תתן מכשול" במכירת תוצרת שאינה כשרה גם לאחיהם היהודים. ואף על פי כן, עולה מתוך דברי הגמרא שם, שאם התארח אצל בעל הבית, מותר לאכול אצלו, הואיל וגם אלו המוכרים טריפות ונבילות לישראל בחנות, בביתם מקפידים ואוכלים כשר ואפשר לאכול אצלם.

לאור דברים אלו מחלק הרמב"ם בין זמן הגמרא לבין זמנו שבו הנאמנות נתעררה עוד יותר¹²:

"בזמן שהיתה ארץ ישראל כולה לישראל היו לוקחים היין מכל אדם מישראל ואין חוששים. ובחוץ לארץ לא היו לוקחים היין מכל אדם מישראל אלא מאדם שהוחזק בכשרות..."

10. מסכת דמאי פ"ב מ"ב.

11. עבודה זרה לט' ב'.

12. הלי' מאכלות אסורות פי"א הכ"ה.

בזמן הזה אין לוקחים יין בכל מקום אלא מאדם שהוחזק בכשרות וכן הבשר והגבינה וחתיכת דג שאין בו סימן".

אם הרמב"ם סמך רק על זה "שהוחזק בכשרות", הרי שהראב"ד משיג עליו ביחס לרמת נאמנותו של סתם יהודי בזמנם:

"זו אינו משנה שאין עמי הארץ חשודים להחליף או ולמכור דבר שאסור אלא אם כן נחשד".

הרב המגיד מעיר, שהרמב"ם נאמן לשיטתו, כתב זאת גם במקום אחר¹³:

"אין לוקחים גבינה או חתיכת דג שאין בה סימן אלא מישראלי שהוא הוחזק בכשרות, אבל בארץ ישראל כשהייתה רובה ישראל לוקחים מכל ישראלי שבה. והחלב לוקחים אותו מכל ישראל בכל מקום".

טעם הדבר הוא, כפי שעולה מלשון הרמב"ם¹⁴, שדברים שאסרה הגמרא לקחת בסוריה אלא מן המומחה (בשונה מארץ ישראל שמוותר), וכל שכן שבחוץ לארץ יהיה אסור. אך בזמן הזה, גם ארץ ישראל נחשבת כחוץ לארץ.

להלכה נפסק בשו"ע¹⁵:

"החשוד לאכול דברים אסורים בין אם הוא חשוד באיסור תורה בין אם הוא חשוד באיסור דרבנן אין לסמוך עליו בהם. ואם נתארח עימו לא יאכל משלו בדברים שהוא חשוד עליהם".

"הגה: ויש אומרים אפילו ממי שאינו חשוד רק שאין מכירים אותו שהוא מוחזק בכשרות אסור לקנות ממנו יין או שאר דברים שיש לחוש לאיסור. ואם נתארח אצלו אוכל עימו.

אם כן, השתלשלות הדורות ופיזור עם ישראל בגלות השפיעה ושינתה את צורת ההתייחסות של ההלכה כלפי נאמנותו של היהודי. בצורה חריפה ניתן לומר, כי בזמן מתן תורה, לפני יותר מ-3300 שנה, התורה האמינה לכל יהודי. בתחילת בית שני, לפני כ-2500 שנה, עמי הארצות כבר אינם נאמנים על מעשרות, ובהמשך, בסוף תקופת הבית

13. שם פ"ג הכ"א.

14. ולכן לא הזכיר הרמב"ם בדבריו כלל את סוריה. ובדומה לכך משמע מהתוספתא בעבודה זרה בסוף פרק א' ומהירושלמי בסוף פרק ב'.

15. יו"ד ס' קי"ט, סעיף א'.

השני, לפני כ-2000 שנה, אנו כבר מוצאים בברייתא את האיסור לקנות מחנווני יהודי בסוריה, החשוד על מכירת דברים לא כשרים ליהודים.

מאוחר יותר, לפני כ-1000 שנה, כותב כבר הרמב"ם, שאין לקנות אלא מאדם המוחזק בכשרות. השו"ע, לפני כ-500 שנה, פוסק שאין להיזהר אלא מחשודים בלבד, כשהרמ"א משיג עליו וסבור שאסור לקנות גם ממי שאינו חשוד באופן מיוחד אלא שלא מכירים אותו.

מה הדין בזמננו -

גם בזרות האחרונים דנו הפוסקים בשאלה אקטואלית זו, וכך כותב החכמת אדם¹⁶:

"אע"פ שכל אדם נאמן בשלו מדאורייתא כמובא לקמן... הני מילי סתם בני אדם אבל החשוד לאכול הדברים האסורים בין שהוא חשוד באיסור תורה או באיסור דרבנן אין לסמוך עליו לאכול עימו ואפילו נתארח אצלו אסור לאכול משלו בדברים שהוא חשוד עליו וכל שכן לקנות ממנו ואפילו אם ישבע החשוד שהוא כשר אינו נאמן שכבר עבר על שבועתו שהיה מושבע בהר סיני על זה. ואף על גב דסתם אדם שאינו יודע אם הוא חשוד או לא מחזקינן אותו בחזקת כשרות מותר לאכול עימו כשנתארח אצלו שהרי אינו חשוד לאכול דבר איסור, מכל מקום לקנות ממנו יש אומרים דאסור כל דבר שיש לחוש בו דדבר איסור אפילו דרבנן כגון יין אפילו חלב ופת אא"כ מכירים אותו שהוא מוחזק בכשרות כשם החשוד על לפני עיוור וכן ראוי לנהוג בזמן הזה בפרט על הישובים שדר שם ישראל אחד ומי יודע אם הוא כשר או חשוד והרבה יש להיזהר בדבר בזמן הזה שלא לאכול כי אם אצל מי המוחזק בכשרות בפרט בבשר דאפשר דכו"ע אסור ויין דהרבה פרוצים בזה ועל זה נאמר ושמת סכין בבלועיך אם בעל נפש אתה".

בדומה לכך כותב גם ערוך השולחן¹⁷:

"וכן המנהג הפשוט בכל תפוצות ישראל כשאחד שאין מכירים אותו שהוא מוחזק בכשרות הביא יין או גבינה או חמאה או קמח פסח או כרשעות יבשות או בשר מעושן וכיוצא בדברים אלו מביא עימו כתב הכשר מרב היושב על כסא הוראה וביחוד בזמן הזה שרבעה הפריצות והמינות אסור ליקח מאדם שאין מכירים אותו בלא כתב הכשר וכן אע"ג דבבשר כתבנו דאין צריך מכל מקום בזמן הזה פשיטה דאסור דבזמנינו לא שייך הטעם שכתבנו בסימן א' סעיף י"א מפני

16. כלל א' הלכות א-ב'.

17. סימן קי"ט ס"ק ט.

שבעוונותינו הרבים הדור פרוץ ולכן כל שיראת ה' נוגע בליבו לא יאכל שומן וכרכשות ובשר מעושן בלא כתב הכשר ואין לשנות כמו שכתב ביין וחלב וגבינה דמעיקר הדין כן הוא לדעת הרמב"ם ורבינו הרמ"א".

בספר בית הלל¹⁸:

"שנראה כמו שתקנו פינקס המדינה לא ליקח שום דבר מאכל או יין אא"כ יש ביד המוכר תעודה מהאב"ד שנעשה בהכשר ואף שמוחזק בכשרות נהגו כן משום לא פלוג". דהיינו היום אפילו אדם שהוא מוחזק בכשרות אנו בכל אופן דורשים הכשר.

ומוסיף החכמת אדם בהלכה א':

"יהודי החשוד לאכול דברים אסורים אינו נאמן כלל אפילו אם ישבע שהדבר כשר כי כבר עבר על שבועתו שנשבע על הר סיני בדבר זה".

העולה מתוך דברי חז"ל והפוסקים, שכל אדם שאינו ירא שמים, כלל אינו נאמן על עבודות המטבח, וממילא אין לנו ברירה אלא לפנות לפתרון של משגיח צמוד הנאמן לכללי ההלכה.

כתב המחבר בשו"ע¹⁹:

"שמי שמחלל שבת בפרהסיא או שמי שלא מאמין בדברי רבותינו ז"ל אינו נאמן באיסור והיתר".

וגם הרב משה פיינשטיין באגרות משה²⁰ כותב:

"איני רואה שיכלו לתת הכשר אלא במשגיח תמידי ושיוכל לבוא בכל עת ולהיכנס בכל מקום בית החרושת בלא שום רשות ובלא שום עיכוב...

וכל רב שנתן השגחה בלי להשגיח על עצם הבישול הרי הוא מרמה את העולם ועובר על גניבת דעת הבריות ועוד איסורים בין אדם לחבירו נוסף למה שאפשר שמכשילן באיסור מאכלות אסורות"

18. יו"ד ס"ס ס"ה.

19. יורה דעה בס' קי"ט סעי' ז'.

20. יו"ד חלק ד' סימן א'.

כיום, מרבית עובדי המטבח בקייטרינגים בארץ, בבתי המלון ובאולמות אינן יהודים ואף היהודים שבהם, בדרך כלל אינם נמנים על שומרי התורה והמצוות. במציאות כזו, ולאור הדברים הללו, מובנת ומוצדקת הנחיית הרבנות הראשית לישראל, כי בכל קייטרינג יש צורך במשגיח תמידי שיהיה נוכח משעת פתיחת המטבח המרכזי בבוקר ועד לסגירתו בסוף יום העבודה.

ב. הובלת אוכל ממקום למקום

דברי חכמים²¹ מצאנו הנחיות כיצד יש לשלוח מאכלים מאיש לרעהו. יש מאכלים (חתיכת דג בלי קשקשים, בשר ויין) שצריך לשולחם חתומים בשני חותמות (המכונים בפ"ח חז"ל "חותם בתוך חותם"), ויש מאכלים (פת וגבינה) שדי בחותם אחד. החשש העומד ביסוד תקנת חז"ל זו הוא, שמא השליח יחליף את האוכל הכשר באוכל אחר, הואיל ויש לו רווח מכך.

הראשונים נחלקו כלפי איזה שליח אמורים הדברים. לדעת הרשב"א²², מדובר על גוי או על יהודי חשוד המשמשים כשליחים, ואילו לדעת ר"ת²³, דווקא ביהודי חשוד יש צורך בשתי חותמות, אך בשליח גוי די בחותם אחד. לדעת הרא"ש²⁴, שתי חותמות נצרכות כאשר השולח אינו עתיד לראות שוב את מה ששלח, אך אם הוא יראה זאת בעתיד, די בחותם אחד.

השו"ע פסק כשיטת הרשב"א והביא את שיטת הרא"ש כדעת יש אומרים:

יין ובשר וחתיכת דג שאין בו סימן שהפקיד או שלח ביד עובד כוכבים, צריך שני חותמות.

אבל יין מבושל ושכר, או יין שעירבו בו דברים אחרים, כגון דבש, וכן החומץ וחלב ומורייס ופת וגבינה וכל שאיסורו מדברי סופרים שהפקידו ביד עובד כוכבים, מותר בחותם אחד. ויש אומרים שאף בדברים שצריכים שני חותמות, לא אמרו אלא בשולח על ידי עובד כוכבים שאינו עתיד לראות החותם, אבל מפקיד שעתידי לראות חותמו די בחותם אחד, כי הוא ירא. ואף השולח, אם הודיע לחבירו צורת החותם וגם אמר לעובד כוכבים שהודיעו לחבירו, די בחותם אחד.

21. עבודה זרה לט.

22. תורת הבית הארוך ב"ה ש"ד.

23. עבודה זרה לא' א' ד"ה דאמר.

24. עבודה זרה פ"ב אות יד.

אבל בדרכי משה הביא הרמ"א את שיטת בעל האיסור והיתר הארוך כלל כ"ב דין י"א, שאפשר לסמוך בדיעבד על שיטת ר"ת, וכך מביא הרמ"א:

הגה: ויש אומרים דלא בעינן ב' חותמות רק בישראל חשוד, אבל בעובד כוכבים, הכל שרי על ידי חותם אחד (טור והפוסקים בשם ר"ת). ובדיעבד יש לסמוך על זה (ארוך כלל כ"ג והגהות מיימוני ותוספות).

כאמור לעיל, יש דברים שצריך שתי חותמות ויש שדי בחותמת אחת. הראשונים חלוקים מהו ההבדל בין שתי הקבוצות הללו. לדעת רש"י, בדברים הנמכרים ביוקר וניתן להרוויח ממון רב מזיופם יש חשש גדול יותר שיחליפו אותם ולכן צריך דווקא חותם בתוך חותם. לעומת זאת, הרשב"א סבור, ששתי חותמות צריך בדברים שאיסורם מן התורה, אך בדברים שאיסורם מדרבנן די בחותם אחד, וכך נפסק בשו"ע, כמובא לעיל.

אם כן, כהלכה למעשה, בין בשליח גוי ובין בשליח יהודי החשוד בדבר, באוכל כשר שיש בו איסור דאורייתא (כגון ארוחה בשרית שמגיעה לבית המזמין ע"י שליח או כמובן אוכל מקייטרינג המובל מהמטבח אל מקום האירוע) יש צורך בחותם בתוך חותם, ובדבר שיש בו איסור דרבנן (כגון פיצה המגיעה לבית ע"י שליח) די בחותם אחד.

וכך הוגדרו נהלי הרבנות הראשית עבור קייטרינגים²⁵:

תפקידי המשגיח

יהיה נוכח כל שעות הכנת האוכל בכל מקום הכנתו, ובשעת האירוע.

יציאת האוכל לאירוע

1. האוכל יצא ממטבח הקייטרינג באריזות מסודרות ומזהות בלבד.
2. על המשגיח לרשום את כל התפריט שיוצא לאירוע בטופס מיוחד (סוגים, כמויות והערות).
3. חייבת להיות רציפות בהשגחה לכל אורך האירוע הן בקייטרינג, בהובלה ובגן האירועים.
4. במקום האירוע עצמו יהיה משגיח נוסף. המשגיח של הקייטרינג ידאג להעביר למשגיח באירוע את רשימת הפריטים שהועמסו כשהיא חתומה על יזו כדי שיוודא אם אכן היא תואמת את מה שהגיע לאירוע בפועל.

25. נהלי כשרות הרבנות הראשית לישראל (מהדורת אינטרנט באתר הרה"ר), נוהל קטרינג עמודים 8-9.

5. בזמן שיש לקייטרינג כמה אירועים באותו יום ידווח על כך למנהל מח' הכשרות בכדי שידאג לעוד משגיחים ויעבדו ע"פ סעיף 4. בכל מקרה יהיה ליווי צמוד לכל אירוע.
6. אין לצלם את תעודת הכשרות של הקייטרינג. לכל אירוע יונפק אישור מיוחד ליום האירוע ולמקום האירוע.
7. אין לבשל או לטגן/לצלול במקום האירוע ללא נוכחות משגיח במקום.
8. כל נושא הכלים, השכרתם, הובלתם וכו' ראה בנוהל שימוש בכלים מחברת השכרה.

ג. איך זה קרה לנו, וכמה מילים לסיכום

כפי שכנראה מתברר, באירוע בבית הנשיא אי קיומם של שני נהלים גרם לתקלה החמורה:

ראשית, לא היה משגיח בקייטרינג בשעת הוצאת הבשר מההקפאה. משגיח במקום היה יכול לוודא שבשר זה אכן מגיע לאירוע ולא משמש כהטעיה.

שנית, הכנסת הבשר למטבח במקום האירוע לא התבצעה לפי ההגדרות ההלכתיות ונהלי הכשרות. המשגיח היה צריך לאשר שימוש רק בבשר המגיע באריזה מזוהה ומקורית (חותם בתוך חותם), לאחר שהיתה עליו השגחה רצופה משעת הוצאתו ממטבח-האם.

כיום מקובל שאירועים בגני אירועים, מאורגנים ומתבצעים על ידי חברות או עמותות המטפלות בכל האירוע, החל בהבאת האוכל, הכלים והכנתם להגשה, ועד לארגון השולחנות והצילום. לרוב, אין פיקוח כשרותי על חברות אלו, וגם על המקומות או גני האירועים לא תמיד קיימת השגחה מסודרת. באותה בעייתיות נמצאים גם מפעלים ומקומות עבודה המקבלים שירותי הסעדה מחברות חיצוניות.

כפי שראינו, נהלי הכשרות של הרבנות מגדירים באופן ברור ומדויק כיצד צריכה להיות צורת התנהלותם של הקייטרינגים וחברות ההסעדה המציגים עצמם ככשרים: הכנת האוכל, העברתו ושינועו למטבח-הקצה בליווי משגיח או באריזות חתומות, צורת קבלת האוכל והגשתו לסועדים. כמובן שבמקום שכלל לא מתיימר להיות כשר ולא פועל לפי ההלכה, אין כלל אפשרות לאכול מהמזון המוגש על ידו.

בנוסף, יש לדעת שפעמים רבות, לא כל האוכל מגיע ישירות מהקייטרינג, אלא גם ממקומות אחרים שעליהם אין פיקוח מסודר. חשיבות מכרעת יש להימצאותו של משגיח במקום האירוע, המוודא את מקורו של האוכל, אך גם מוודא שהכנת המזון תיעשה בצורה הנכונה (מבחינת בישולי גויים, ניקוי ירקות עלים, שימוש בכלים ובתנורים מוכשרים וכדומה).

האירוע בבית הנשיא חשף מציאות מצערת של רמאויות נפוצות בעולם הכשרות, הבאות בדרך כלל על חשבונם של אנשים תמימים המבקשים לאכול (ולהאכיל את אורחיהם) אוכל כשר, ואינם מעלים על דעתם שמולם יכולים לעמוד אנשים שישקרו במצח נחושה עבור בצע כסף. כדי להימנע ממצבים אלו, מזמיני האירוע צריכים לבדוק היטב את תעודות הכשרות של מארגני האירוע והקייטרינג, את תעודת הכשרות של האולם או גן האירועים שבו יתקיים האירוע (ובמידת הצורך, גם את כשרותם של כלי הסעודה המובאים לעיתים מחברות להשכרת כלים).

בנוסף, חייבים לוודא שנהלי הכשרות של הרבנות אכן מקויימים, ויש משגיחי כשרות במקום הבישול ובמקום האירוע, כפי הנצרך והדרוש. גם המגיע לאירוע באולם או בגן אירועים חייב לוודא שיש תעודת כשרות על האוכל (ומהי רמת הכשרות שלו) ושיש משגיח כשרות במקום האירוע. כדאי לשים לב, שלבאר אקטיבי ולדוכנים חיצוניים (כמו משקאות חריפים וכדומה) שאינם שייכים לקייטרינג, יש צורך בתעודת כשרות נפרדת.